

*LÖW & spol., s.r.o.
Studie, plány a projekty pro krajinu a vesnici
Vranovská 102, 614 00 Brno
IČ: 46990798 DIČ: CZ 46990798*

Územní plán ekologické stability a ochrany před povodněmi v katastrálním území obce Sudoměřice

NÁVRH VÝSADEB

Technická zpráva

Brno
Březen 2019

1. Identifikační údaje

Název akce: Územní plán ekologické stability a ochrany před povodněmi v katastrálním území obce Sudoměřice

Stupeň dokumentace: Prováděcí dokumentace

Objednatel: Obec Sudoměřice, Sudoměřice 322, 696 66

Zhotovitel: LÖW & spol., s.r.o., Vranovská 767/102, 614 00 B r n o

Zodpovědný projektant: xxx, autorizovaný projektant ÚSES ČKA

Datum zpracování: březen 2019

Katastrální území: Sudoměřice

2. Zdůvodnění a cíl stavby:

Cílem je realizace dílčích částí územního systému ekologické stability.

Projektová dokumentace řeší návrh vegetačních úprav v souvislosti s realizací protipovodňových opatření. Zakládané prvky budou schopny naplňovat ekologicko-stabilizační funkce a pozitivně ovlivňovat ekologické kvality okolní krajiny. Projekt respektuje ochranné pásmo odvodňovacího potrubí vodojemu a maximální hranici zátopy.

3. Popis a posouzení výchozího stavu

Zájmové území se nachází v trati Telatniska na pravém břehu Sudoměřického potoka (cca 1 km směrem proti toku) nad obcí Sudoměřice.

Jedná se o okolí dotčené protipovodňovými úpravami stávající nádrže zahloubené pod úrovní okolního terénu. Za účelem zvětšení retenčního prostoru nádrže a vzhledem k morfologii stávajícího terénu je plánováno vybudovat na západním okraji zátopy zemní hráz výšky 3,5 m v délce 142 m (včetně úseku přes stávající průrvu pro odtok vody v JV rohu nádrže). Na tuto hráz pak navazuje zvýšení úrovně stávajícího terénu (respektive nasypání hrádky na stávající terén do kóty koruny hráze 203,50 m n.m.) podél jižního okraje nádrže v délce 160 m.

V současnosti se jedná o plochy s neudržovanými TTP, ruderními společenstvy a sukcesními stádii dřevin na navážkách. Na ploše se vyskytují druhy rodu topol (*Populus sp.*), břízy (*Betula pendula*), akátu (*Robinia pseudoacacia*), vrby (*Salix sp.*).

Zájmové území je součástí RBC 22 Sudoměřický potok v CHKO Bílé Karpaty. Cílová společenstva: lipové doubravy nižšího a vyššího stupně, mokřadní a vodní.

4. Použité podklady

Územní plán obce Sudoměřice

Projektová dokumentace pro realizaci stavby, Ing. Pavel Půža, 2015

Portál informačního systému ochrany přírody ISOP AOPK ČR.

http://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=3&nabidka=hlavni

Ústřední seznam ochrany přírody AOPK ČR. <http://drusop.nature.cz/>

Portál Cenia <https://geoportal.gov.cz/web/guest/home>

Geobiocenologie (Buček, Lacina 2000).

Geologická mapa ČR 1 : 500 000

5. Základní údaje o území

Geomorfologické a geologické poměry

Katastr obce Sudoměřice leží převážně v geomorfologické provincii Západopanonská pánev, subprovincii Vídeňská pánev, oblasti Jihomoravská pánev, celku Dolnomoravský úval, podcelku Dyjsko-moravská niva. Jihovýchodní okraj katastru v okolí nádrže Mlýnky náleží provincie Západní Karpaty, subprovincie Vnější Západní Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Karpaty, celku Bílé Karpaty, podcelku Žalostinská vrchovina a do okrsku Sudoměřický stupeň. Geologický podklad území tvoří šterky, písky, jíly, vápnité jíly, lignit, jílovce, pískovce a serpulové vápence.

Půdní poměry

Podle taxonomického klasifikačního systému půd České republiky (TKSP) v zájmovém území převažují modální černoze v západní části katastru doplněné pelickými černicemi a glejovou fluvizemí v nivě řeky Moravy. Ve svažité východní části katastru převažují vyluhované pelické kambizemě.

Klimatické poměry

Zájmové území se nachází na pomezí klimatické oblasti T2 (jihovýchodní část území) a T4 (severozápadní část území). Pro teplou oblast T2 je typická průměrná lednová teplota v rozmezí -2 až -3 °C, průměrná teplota v červenci činí 18 až 19 °C. Srážkový úhrn ve vegetačním období činí 350–400 mm, v zimním období pak 200–300 mm. Pro teplou oblast T4 je typická průměrná lednová teplota v rozmezí -2 až -3 °C, průměrná teplota v červenci činí 19 až 20 °C. Srážkový úhrn ve vegetačním období činí 300–350 mm, v zimním období pak 200–300 mm (Quitt 1971).

Hydrologické poměry

Celé řešené území spadá do oblasti povodí řeky Dyje, resp. Moravy. Nejvýznamnějším vodním tokem v širší oblasti je řeka Morava – západní část k.ú. Sudoměřice leží v údolní nivě řeky Moravy. Řešeným územím protéká Sudoměřický potok, na kterém je vybudována vodní nádrž Mlýnky. V západní části katastrálního území je vymezena chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy. V katastrálním území Sudoměřice jsou evidována záplavová území a aktivní zóny záplavového území: - záplavové území stanovené JMK 44609/2009 OŽP-Bu - záplavové území Q100 vyhlášené (Morava, Dyje, Kyjovka), - aktivní zóna záplavového území vodního toku Radějovka v ř. km 0,000 – 19,514 a toku Sudoměřický potok v ř. km 0,000 – 2,747.

Fytogeografické členění a potenciální přirozená vegetace

Z fytogeografického hlediska náleží katastr obce Sudoměřice do oblasti termofytika, obvodu Panonského termofytika a dvou fytogeografických okresů. Severozápadní část do okresu č. 18b Dolnomoravský úval a jihovýchodní část do okresu č. 19 Bílé Karpaty stepní. Potenciální přirozenou vegetaci v zájmovém území jsou prvosenné dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*), mochnové doubravy mochnové (*Potentillo albae-Quercetum*) (Neuhäuslová et al. 1998).

Ve stromovém patře doubrav se objevuje dub letní (*Quercus petraea*), d. zimní (*Q. robur*), břík obecný (*Sorbus torminalis*), javor babyka (*Acer campestre*). V keřovém patře, často dosti bohatém, je typická kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), dřín obecný (*Cornus mas*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), řešetlk počistlivý (*Rhamnus catharticus*). V bylinném patře roste často kamejka modronachová (*Lithospermum purpureocaeruleum*), hrachor černý (*Lathyrus niger*), strdivka zbarvená (*Melica picta*), medovník velkokvětý (*Melittis melissophyllum*).

Stromové patro dubohabřin tvoří dub letní (*Q. robur*), habr (*Carpinus betulus*), lípa malolistá (*Tilia cordata*), keřové patro v nižších teplejších polohách vzácně provázejí dřín obecný (*Cornus mas*) a klokoč zpeřený (*Staphyllea pinnata*). Bylinné patro bývá druhově bohaté. Kromě obecných hájových druhů zde rostou ostrice chlupatá (*Carex pilosa*), česnek medvědí (*Allium ursinum*), árón východní (*Arum cylindraceum*), zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*), dymnivka plná (*Corydalis solida*), lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*). Z orchidejí provází dubohabřiny zejména vstavač bledý (*Orchis pallens*),

(text AOPK)

Cílový stav geobiocenóz

Cílový stav je totožný s potenciálním přírodním stavem segmentů geobiocenóz v ploše navrhovaných úprav, vyjádřený v charakteristikách identifikovaných souborů typů geobiocenů (přechody typů geobiocenů).

***Tili-querceta roboris inferiora et superiora* - lipové doubravy nižšího a vyššího stupně**

TQ inf, TQ sup.

1 B-BD (3)4, 2 B-BD (3)4

Přírodní stav biocenózy:

Stromové patro tvoří dub letní (*Quercus robur*) s příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*), někdy i dubu zimního (*Q. petraea*). Z dalších dřevin je vtroušen habr (*Carpinus betulus*), vzácněji i jilm habrolistý (*Ulmus minor*), javor babyka (*Acer campestre*). V nesouvislém keřovém patře se vyskytují hlohy (*Crataegus monogyna*, *C. laevigata*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), svída krvavá (*Swida sanguinea*) aj.

V synusii podrostu převládají druhy mezotrofní, vždy se vyskytují alespoň některé bazifilní mezofyty a druhy snášející střídavé zamokření. Zpravidla převládají trávy – válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), srha mnohomanželná (*Dactylis polygama*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*) aj. Z bylin se charakteristicky vyskytují mochna bílá (*Potentilla alba*), srpice barvířská (*Serratula tinctoria*), hvozdík pyšný (*Dianthus superbus*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*) aj.

Doubavy s ptačím zobem (*Ligustri-querceta*) 1BD3

Hlavní dřevinou je průměrně vzrůstný dub zimní (*Quercus petraea* agg.), někdy se přidružují dub pýřitý (*Quercus pubescens*) a dub cer (*Quercus cerris*). Dřevinné patro je druhově bohaté, pravidelně jsou přimíšeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*), javor babyka (*Acer campestre*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), výjimečně i jeřáb muk (*Sorbus aria*) a jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*). Charakteristické je často až souvisle zapojené keřové patro, druhově bohaté, tvořené teplomilnými druhy. Vždy se vyskytuje alespoň některý z bazifilních mezotrofů a eutrofních bazifytů - ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), dřín obecný (*Cornus mas*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*), višně křovitá (*Cerasus fruticosa*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*), růže galská (*Rosa gallica*). Dále se v keřovém patře uplatňuje svída krvavá (*Swida sanguinea*), řesetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), hlohy (*Crataegus laevigata*, *C. monogyna*).

V druhově velmi bohaté synusii podrostu se vyskytují teplomilné mezotrofní druhy s význačným podílem druhů s kalcifilní tendencí. Pravidelně, často až dominantně zde rostou válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice horská (*Carex montana*), ostřice nízká (*Carex humilis*), ostřice Micheliho (*Carex michelii*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), lipnice úzkolistá (*Poa angustifolia*), strdivka zbarvená (*Melica picta*). Z nápadných kalcifilních bylin zde charakteristicky rostou medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), kamejka modronachová (*Buglossoides purpureo-caerulea*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), pryšec mnohobarvý (*Euphorbia polychroma*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), plamének přímý (*Clematis recta*), kosatec různobarvý (*Iris variegata*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), violka divotvárná (*Viola mirabilis*), violka srstnatá (*Viola hirta*), plicník měkký (*Pulmonaria mollis*), prvosenka jarní (*Primula veris*), prorostlík srpovitý (*Bupleurum falcatum*), kopretina chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*) aj. Přidružují se typické hájové mezotrofy např. hrachor černý (*Lathyrus niger*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), rozrazil rezekvítek (*Veronica chamaedrys*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*). (Buček, Lacina 2000).

6. Koncepce výsadeb

Podél stávající polní cesty je navržena alej ovocných vysokokmenů krajové odrůdy třešní. Doporučeno je doplnit alej ovocných dřevin podél celé cesty směrem k obci. Zbytek území je pak koncipováno rozvolněnými skupinkami dřevin a solitér s ohledem na zachování průhledů na stávající zajímavá společenstva vodní nádrže.

Předpokladem koncepce je, že na ploše biocentra budou přirozenou cestou (nálety) doplňovány autochtonní dřeviny. Pokud by se jednalo o invazní druhy, bude nutné je odstraňovat (např. akát bílý, javor jasnolistý). Podrostní druhy by se měly vzhledem k delšímu časovému harmonogramu zapojovat do bylinného patra postupně z místních genových zdrojů.

Výsadba je navržena tak, aby odpovídala stanovištním podmínkám a zároveň nárokům jednotlivých dřevin s důrazem na zajištění potřebné druhové pestrosti daného STG.. Použity budou tedy geograficky původní druhy dřevin. Rozmístění a zastoupení jednotlivých druhů udává výkresová část.

7. Technologie výsadeb

Sadební materiál:

Výsadba je řešena individuálním rozmístěním výsadeb kontejnerovaných odrostků (151+ cm), zahradnických výpěstků (obvod kmene 8 – 10 cm) a prostokořenných ovocných vysokokmenů dle osazovacího plánu. **U prostokořenných stromů bude před expedicí ve školce proveden ochranný gelový nástřik kořenů proti vysychání.**

Nasazení koruny u vzrostlých stromů bude min. 2 m u ovocných vysokokmenů min. 180 cm.

Sadební materiál bude I. jakosti. Je nutné, aby koruna vysazovaných stromů byla rovnoměrně zavětvena bez kodominantních výhonů (výhony se stejnou dominancí jako výhon terminální - vrcholový nebo větvě s vrůstající kůrou v úžlabí) a bez poranění.

Druhové složení:

Stromy – odrostky 150+ cm, kontejner		
<i>Dub zimní (Quercus petraea)</i>	ks.	5,00
<i>Habr obecný (Carpinus betulus)</i>	ks.	8,00
<i>Jasan ztepilý (Fraxinus excelsior)</i>	ks.	6,00
<i>Javor babyka (Acer campestre)</i>	ks.	10,00
<i>Jeřáb břek (Sorbus torminalis)</i>	ks.	9,00
<i>Lípa malolistá (Tilia cordata)</i>	ks.	2,00
<i>Populus alba (Topol bílý)</i>	ks.	2,00
<i>Střemcha hroznovitá (Prunus padus)</i>	ks.	6,00

Stromy – vzrostlé s OK 8-10cm, bal.		
<i>Javor babyka (Acer campestre)</i>	ks.	1,00
<i>Lípa srdčitá (Tilia cordata)</i>	ks.	4,00
<i>Populus alba (Topol bílý)</i>	ks.	1,00

Stromy – ovocné vysokokmeny, KM min. 170Cm		
<i>Prunus avium - krajová ovocná odrůda</i>	ks.	38,00

V rámci výsadby aleje ovocných stromů budou použity krajové odrůdy třešní např. 'Královská chrupka'.

Založení výsadeb:

U odrostků a především zahradnických výpěstků bude před výsadbou řezem upravena korunka, případně odstraněn přebujelý boční obrost. Třešně v aleji budou sázeny v 11 m rozestupech. Výsadba odrostků bude provedena do jamek do 0,125 m, obalované zahradnické sazenice s OK 8 – 10cm a ovocné vysokokmeny do jamek o objemu 0,125 – 0,4 m, Výsadba bude provedena bez výměny půdy, bez přihnojování, ale s aplikací hydrogelu - 40g/odrostek, 200g/ovocný vysokokmen, 400g/vzrostlý strom. Okolo solitérních výsadeb bude vytvořena nakypřená kořenová mísa o průměru cca 75 cm, která bude zasypana cca 15 cm vysokou vrstvou drcené borky.

Vysazené odrostky budou zality dávkou odrostky 20litrů/ks, vysokokmeny 40litrů/ks, vzrostlé stromy dávkou 60 litrů/ks. **Nikdy neodstraňujeme vrcholový výhon – terminál!!!!**

Aleje bude vysazena cca 2m od okraje cesty na parcele p.č. 5381.

Ochrana výsadeb:

Vzrostlé a ovocné stromy budou ukotveny 3 frézovanými kůly, nevyhnutelný je pevný úvazek, odrostky budou opatřeny 2 kůly a úvazkem. Ochrana kmene proti korní spále bude u vzrostlých stromů a ovocných vysokokmenů řešena pomocí rákosových rohoží výšky alespoň 130 cm (požadavek minimálního dvojího ovinutí kmene), proti okusu zvěří bude instalováno pletivo upevněné přímo ke kotvicím kůlům u všech navržených dřevin. Použito bude kovové pletivo výšky min. 130 cm a délky 150 a 100 cm (max. velikost ok 5x5cm).

Původ rostlinného materiálu:

Druhovátá skladba musí odpovídat potenciální přírodní vegetaci, rostlinný materiál musí být místního/regionálního původu (autochtonní).

Termín výsadby:

Vhodné termíny pro výsadbu dřevin jsou dva – podzimní, od poloviny října do poloviny listopadu a jarní, od rozmrznutí půdy přibližně do konce dubna, obalovaný materiál nejpozději během května. Sazenice nelze sázet ani s nimi manipulovat za mrazu (především s prostokořennými sazenicemi).

Výsadba prostokořenných sazenic musí být provedena v době úplného vegetačního klidu, tedy ne dříve než 25. 10. a ne později než +/- 10. 4. Doporučuje se ošetřit kořeny zahradnických sazenic prostokořených již ve školce kořenovým gelem.

Následná péče a údržba:

Intenzivní péče je plánována hlavně v období nejméně tří let, jež je zcela zásadním obdobím k zapěstování dřevin a v podpoře správného a zdravého růstu. V tomto období budou dřeviny pečlivě kontrolovány a ošetřovány tak, aby na konci období byly již plně zakořeněné.

Při výsadbě a opakovaně při přísuších a před koncem vegetačního období budou vysazené stromy zality dávkou - odrostky 20 litrů/ks, vysokokmeny 40 litrů/ks, vzrostlé stromy dávkou 60 litrů/ks. (cca 8x ročně).

V průběhu roku je nevyhnutné kontrolovat úvazky, chráničky i kůly. Po případném sesednutí půdy a „zavěšení“ stromu do úvazku, je nutno ošetřit funkčnost kotvení. Po zimě je třeba zajistit výchovný řez mladých korun vzrostlých stromů a ovocných vysokokmenů, pokud dojde k vymrznutí či uschnutí výhonů.

Při údržbě travního porostu je v blízkosti bází stromů nevhodné použití křovinořezů. **V rámci výsadbové mísy je nutno provádět ožínání ručně!**

Kotvení stromů bude odstraněno po cca 7 letech. Zbytky dřevěných kůlů z kotvení je možno ponechat po demontáži ležet v porostu k rozpadu; zbytky pletiva je třeba odvézt. Při likvidaci kotvení bude odstraněna i dožívající ochrana kmene.

8. Vliv stavby na životní prostředí:

Během realizace nesmí dojít ke znečištění povrchu půdy a podzemní vody zejména únikem ropných látek, pohonných hmot a olejů při provozu stavebních strojů a při doplňování nebo výměně PHM. Technický stav stavebních strojů, možnost úniku PHM a olejů je nutné kontrolovat denně. Při výjezdu stavebních strojů či nákladních aut z terénu na místní komunikace nebo státní silnice je třeba zabezpečit, aby nedocházelo ke znečišťování vozovek bahnem či stavebními hmotami.

9. Bezpečnost práce

Při stavbě musí být dodrženy všechny bezpečnostní předpisy, které určují technologické postupy při provádění jednotlivých druhů prací.

- Vyhláška č. 324/1990 Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č.217/2016 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Nařízení vlády č.246/2018 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Zákon č.185/2001 Sb. o odpadech ve znění pozdějších předpisů